

Mikä on Sonnisaaren oikea nimi?

Kysymys on yhtä hyvä kuin vanha hokema "Mikä on Jaakopin poikien isän nimi?"

Juho Törmä, josta tuonoin kerroin, otti pakinapuheessaan esille myös Oulun Sonnisaaren nimen. Kaunis saari, mutta vähän arkinen nimi. Törmä lienee oikeassa arvellessaan, että nimi on aikoinaan tullut siitä, että saaressa oli ruvettu pitämään sonneja. Näin ovat saaneet nimensä Hevossaari ja Oulun monetkin Lammassaaret.

Kuivasjärven suunnalla oli muinaisina aikoina Oulunlinnan härkien laidunmaa. Sekin jätti jälkensä paikalliseen nimestöön. Siihen liittyivät myös sellaiset paikannimet kuin Pikku-Syyni ja Iso-Syyni. Moni muistanee, että senimisiä paikkoja oli sillä alueella, jonka kaupunki lahjoitti valtiolle Oulun yliopiston tulla ja rakentaa tai mennä, sillä olihan yliopisto jo silloin Oulussa.

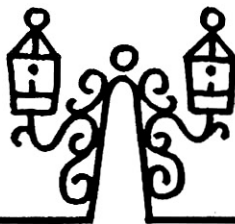
Yliopiston konsistori johti siten näistä nimistä, syyneistä, kunnianarvoisan nimen Linnanmaa, entinen linnan härkien syönti- ja syynimaa. Olisikohan ollut myös nimestötoimikunta asialla!

Mutta se Sonnisaari!

Oulu-lehti 15.12.1980

Panu

**Sonnisaari
– mistä nimi**

Vanhoista kartoistani löysin sekä Sonnisaaren että Kuusiluodon ja Nymanssonin kartasta 1804, mutta sitä parikymmentä vuotta vanhemmasta vain viimeksimainitun (Kusiluoto!), mistä kyllä päätelin molempien nimien esiintyneen jo Haxellin kartassa 1763. Ja oikein päätellin, sillä kun sain virka-apua kaupungin kiinteistövirastosta, jossa Herra Päälliköllä on sekä tietoa että hyviä ampakeijareita, pääsimme aina vuoteen 1756.

Vuonna 1756 laati maanmittari Ernst Johan Gutzén vuosien 1742 ja 1748 karttojen pohjalta kartan, jossa jo esiintyy nimi Sonnisaari. Mitä todennäköisimmin nimi on ollut jo noissa sitäkin vanhemmissa kartoissa! Gutzén laati karttansa "Til utbrytning i skog och mulbete" eli erinäisten kau-

pungin maiden erottamiseksi (mm. nykyinen Mäntylä) oulun-suulaisten ja kempeläisten metsistä ja tiluksista. Saari oli siihen aikaan pari metriä merenpinnan yläpuolella. Sensijaan kaupungin perustamisen aikoihin sillä paikalla on ollut keskiveden aikaan vain pari kiveä vedenpinnan yläpuolella.

Raahelaisia tämä "Kutseeni", luutnantin poika. Liekö sen toista sataa vuotta sitten suomen kieltä ja muuta sivistystä harrastaneen ja kirjoittaneen Pulkkilan kellonsoittajan J.Fr. Gutzénin esi-isä, vanhan maanmittarimatrikkelin mukaan syntynyt 1724 ja saanut komisionimaanmittarin viran uudessa komisionissa Pohjanmaalla 1757.

Vahtimestari Juho Törmä muistelee myös Wacklineja ja

heidän liittymistään Sonnisaareen. Paljon mahdollista ja luultavasti olisi todistettavissakin. Jo 1700-luvun alkupuolella Wacklinit, nuo entiset Wackilat, olivat vaikutusvaltainen porvarissuku Oulussa. Kuusiluodossa tai oikeammin sanottuna luodon mantee-reesta erottaneen ojan tällä puolella, Pyramidikoulun paikalla, oli jo Haxellin kartan aikaan Wacklinin "Rud-dam" eli ruutanalamikko, jos tiedätte, mikä otus ruutana oli! (Kastellin pojilla se kylläkin oli sammakko, huomautti ikätoverinaapurini). Siitä vähän ylöspäin Nummikatua oli yhden merikapteeni Wacklinin kartano ja Limingantullista (Matila!) kaupungille päin kartassakin Wacklinin kuja.

Perimätiedon mukaan Sara Wacklin olisi asunut Sonnisaaressa, mutta henkilökirjat todistavat toista Sara Elisabethin kaikielta Oulun-vuosilta. Sensijaan on tietysti täysin mahdollista, että Wacklineilla olisi joskus ollut kesäpaikka tässä saaressamme, kuten Törmä olettaa, tosin vain sillä perusteella, että saarta on kutsuttu Wacklinin saareksi. Siihen saattaisi tietysti liittyä perimätieto Sarankin "asumisista". Saaren virallinen nimi sensijaan on ollut alusta alkaen Sonnisaari.